

Sygn. akt III CZ 453/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku D. K.
z udziałem J. S., E. C. i I. P.
o stwierdzenie nabycia spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 24 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej
w Warszawie,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach
z 15 lipca 2022 r., sygn. akt II WSC 21/22,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy w Kielcach odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy D. K. od postanowienia z 29 marca 2022 r., którym Sąd ten oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z 27 lutego 2020 r., stwierdzającego spadek po J. K.

Sąd Okręgowy podał, że wnioskodawca nie usunął braków formalnych skargi kasacyjnej w postaci uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, o którego złożenie z pięcioma odpisami został wezwany zarządzeniem z 27 czerwca 2022 r., doręczonym 5 lipca 2022 r. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy powołał art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego z 15 lipca 2022 r. wnioskodawca zarzucił, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 398⁶ § 2 k.p.c. polegającym na błędnej ocenie, że nie wykonał zarządzenia wzywającego go do usunięcia barków formalnych skargi kasacyjnej. Z pisma pełnomocnika wnioskodawcy z 8 lipca 2022 r., sporządzonego w celu wykonania zarządzenia z 27 czerwca 2022 r., wynika bowiem, że zostało ono złożone z pięcioma odpisami, co odnotowano w wyliczeniu załączników. Do zagubienia jednego odpisu musiało zatem dojść z winy pracownika Sądu przyjmującego przesyłkę listową, gdyż kompletność przesyłki do Sądu została skrupulatnie sprawdzona w Kancelarii.

Wnioskodawca zarzucił i to, że wywiedziona przez niego skarga kasacyjna zawiera uzasadnienie jej przyjęcia do rozpoznania, a tym samym zarządzenie z 27 czerwca 2022 r. było bezzasadne.

Wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wśród wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił m.in. uzasadnienie wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania nawiązującego do którejś z przesłanek spośród wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Ustawodawca nie określił konstrukcji i wymagań merytorycznych, jakie ma spełniać uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący decyduje zatem o obszerności uzasadnienia i argumentacji, jaka zostanie w nim przedstawiona. Siłę tej argumentacji w kontekście okoliczności odnoszących się do przebiegu i wyniku postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem, ocenia Sąd Najwyższy na posiedzeniu wyznaczonym w celu zbadania zasadności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zależy od niej wynik posiedzenia „przedsądowego”, chyba że w sprawie wystąpią takie okoliczności, które Sąd Najwyższy musi dostrzec z urzędu jako przemawiające za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i stwierdził, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie prawa materialnego oraz procesowego podniesione w niniejszej skardze kasacyjnej”. Skarżący miał zatem świadomość, że wniosek o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania wymaga osobnego uzasadnienia, innego niż uzasadnienie podstaw kasacyjnych, i obowiązek jego sporządzenia wykonał w sposób, jaki uważał za właściwy. Poniżej zacytowanego sformułowania zamieścił nadto tekst zatytułowany „uzasadnienie”.

Przewodniczący w Sądzie Okręgowym wydał wprowadzić zarządzenie zmierzające do usunięcia braków skargi kasacyjnej obejmujące m.in. uzasadnienie wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, lecz w przytoczonym stanie rzeczy brak było podstaw ku temu, by wzywać wnioskodawcę o uzupełnienie braku skargi kasacyjnej przez rozbudowanie uzasadnienia wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania i nadanie mu cech osobnego pisma.

Pismo wnioskodawcy złożone w wykonaniu zarządzenia z 27 czerwca 2022 r. usuwało braki skargi kasacyjnej w postaci właściwego pełnomocnictwa oraz jednego opisu skargi kasacyjnej. Przez jego złożenie skarżący zmierzał też do usunięcia braku uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie dostosował się jednak do zarządzenia o złożeniu pisma z pięcioma odpisami, gdyż załączył do niego tylko cztery odpisy, co stwierdzono i odnotowano po otwarciu przesyłki w Sądzie Okręgowym. Na wyniki tych ustaleń nie wpływa ani adnotacja w wykazie załączników o złożeniu pisma z pięcioma załącznikami, ani deklaracja pełnomocnika, że w Kancelarii skrupulatnie sprawdzono ilość odpisów włożonych do koperty. Istotne jest to, co pracownik Sądu stwierdził po otwarciu koperty. Nie sposób jest przy tym przyjąć, że jeden odpis spośród włożonych do koperty miałby zagubić.

Skoro jednak wezwanie skarżącego o usunięcie braku skargi kasacyjnej w postaci uzasadnienia wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania było zbędne, to niewypełnienie nałożonego tym wezwaniem obowiązku nie może prowadzić do jej odrzucenia. Dotknięte brakiem pismo podlegać może co najwyżej zwrotowi.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 zdanie pierwsze, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

